

Stručná historie letounu

Ještě v průběhu války, v únoru 1945, dostala konstrukční kancelář A. S. Jakovleva vývojový úkol s velmi krátkým termínem splnění; zkonstruovat proudový stihací letoun. K využití byly stovky německých motorů Jumo 004 se statickým tahem 8,33 až 8,32 kN /850-900kp/, přejeté pod označením RD-10. Vlastní konstrukce vznikla s osvědčeného Jak-3 zástavbou proudového motoru do spodní části trupu s ústím výtokové trysky v úrovni odtokové hrany křídla. Zadní část trupu s ostruhovým kolem byla chráněna plechem před účinky horkých výfukových plynů. Nad motorem, před kabinou pilota byly dva kanóny NS-23. První prototyp vzlétl 24. 4. 1946. Jak-15 měl výborné letové vlastnosti, které se mnoho nelišily od pilotáže vrtulových typů, přesto i tento typ prošel vývojem. K zlepšení vzletových a přistávacích vlastností a zvýšení pohyblivosti na zemi byl zkušební typ Jak-15U vybaven příďovým podvozkem. Příďové kolo se částečně zasouvalo do profilovaného výstupku pod příďí. Vzniklo i několik verzí letounů s dvojitým řízením. Lišily se od sebe různými tvary překrytů kabin.

Technický popis letounu

Jak-15 je jednomístný středoplošník smíšené konstrukce s dvoukolovým ostruhovým zatahovacím podvozkem a jedním proudovým motorem.

Takticko technické údaje

rozpětí	9,20 m
délka	8,78 m
nosná plocha	14,85 m ²
vzletová hmotnost	2 640 - 2 740 kg
max. rychlost	786 km/hod.
dostup	13 350 m
dolet	740 km
výzbroj	2 x NS-23 ráže 23 mm

Vážení mladí přátelé, modeláři

Dostáváte do rukou první u nás průmyslově vyráběný "vaku" model. Stavba tohoto modelu "vakuformu" je sice pro zkušenější modeláře, ale i méně zkušený /kitař/ bude-li postupovat dle návodu, úspěšně model dokončí. Stavebnice je odlišná od stavebnice plastických modelů, zhotovených ve vstřikovacích formách, neboť náš výlisek je zhotoven vakuovým tvarováním polystyrénové fólie síly 1 mm. Před začátkem stavby vakuformového modelu vyřízneme lupenkovou pilkou nebo nůžkami jednotlivé díly z vytvarované desky. Po opracování dle návodu je slepíme běžným způsobem. Díly podvozků a různé části výbroje si musí každý modelář zhotovit ze zbytků tvatové desky, případně ze zbytků jiných plastických stavebnic. Protože stavebnice je z polystyrénu, používá se k lepení lepidlo na plastické modely, například LEPI-M, případně si lepidlo připravíme ze zbytků fólie rozpuštěné v toluenu nebo trichloretylenu. Průhledné díly, kabiny, různé překryty jsou vyvakouvány z fólie Durafol /PVC/ a k lepení lze použít lepidlo Fatracel nebo Syntetické universální lepidlo.

Stavební postup

1. Opracování jednotlivých dílů: Vyřízneme z tvarové destičky jednotlivé díly a to tak, aby nám vznikl po obvodu celého dílu okraj šíře asi 0,5 mm /obr. 1/. Na rovnou desku si položíme arch smirkového papíru střední zrnitosti a vyříznutým dílem pohybujeme po smirku viz /obr. 2/ tak až obrousíme celou tloušťku materiálu a 0,5 mm okraj nám odpadne a dostanete konečný tvar dílu /obr. 3/. Brousíme opatrně, aby nedošlo k podbroušení a zborcení celé dělicí roviny. Při broušení křídel musíme zabrousit odtokovou hranu do tenkého břitu /obr. 4/, aby byl po slepení zachován správný profil.

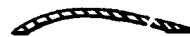
obr. 1

obr. 2

obr. 3

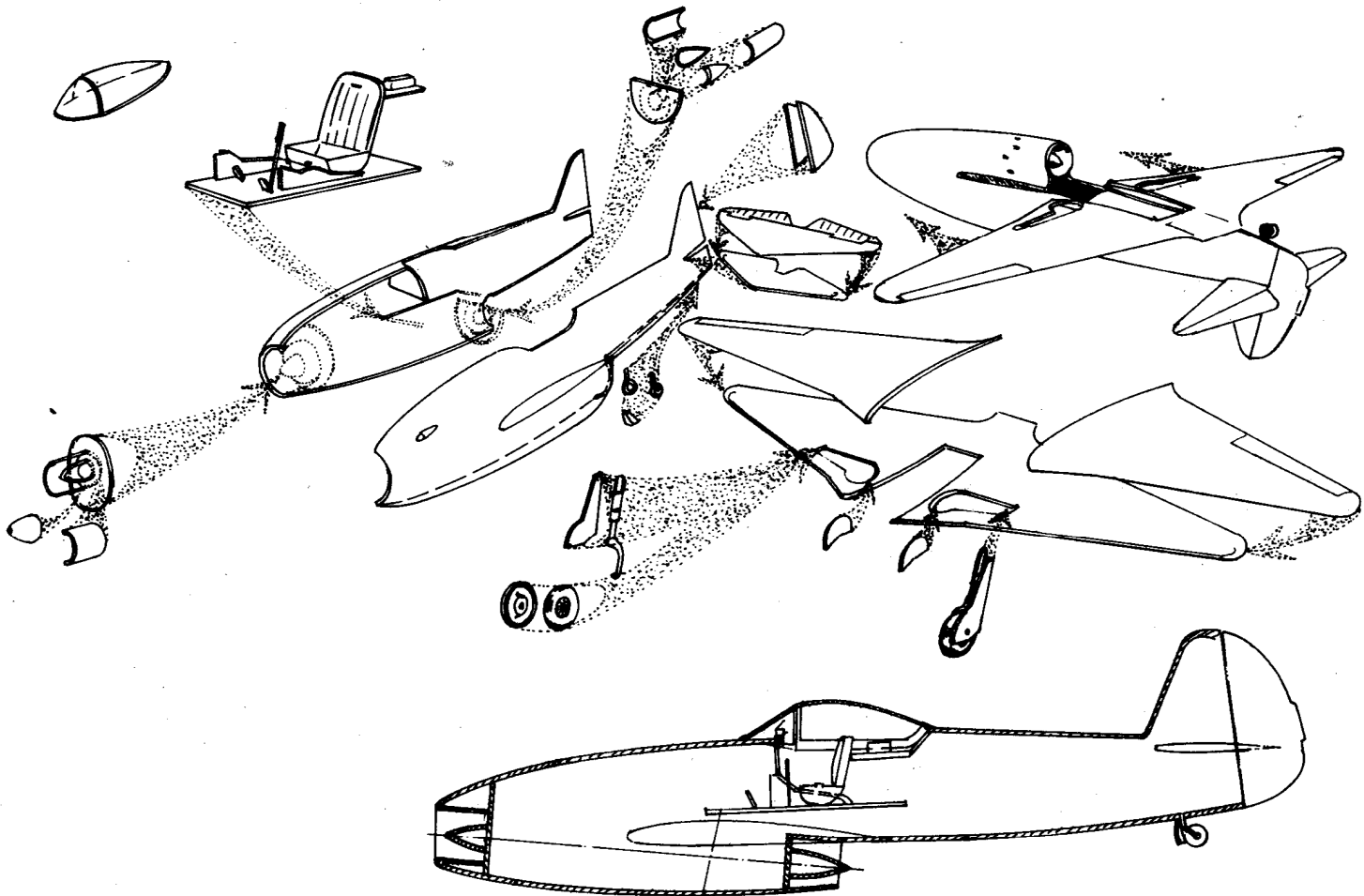

obr. 4

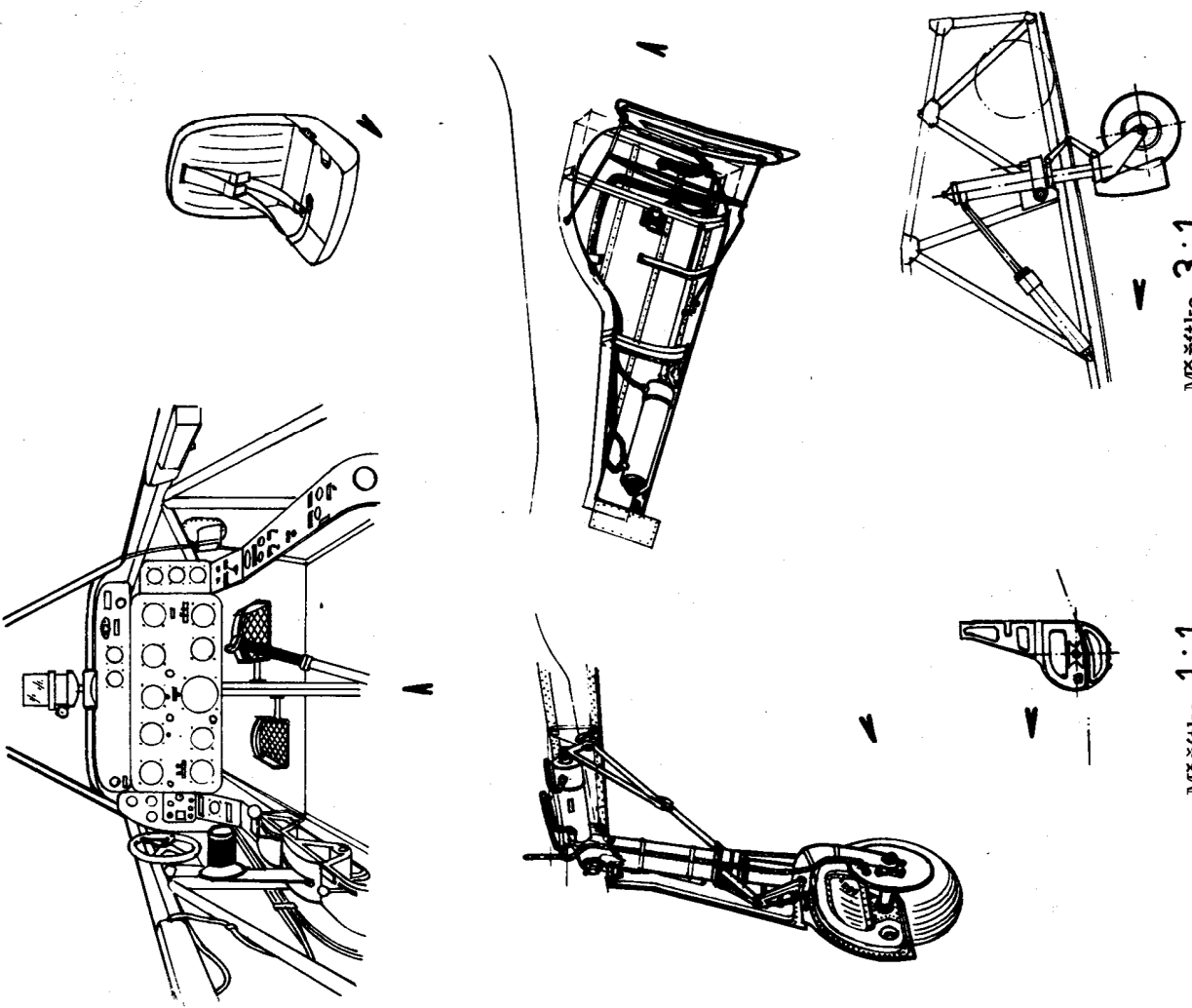
Dle nakresleného návodu sestavíme z jednotlivých částí celý model.

2. Trup: Nejprve odřízneme části hmoty ve vstupu vzduchu do motoru, výstupní trysce a spodní části trupu, těsně za výstupní tryskou, kam přijde přilepit spodní část křídla. Dále odřízneme směrové kormidlo. Do jedné poloviny trupu zalepíme vnitřek kabiny a trup slepíme. Vyřízneme též zářez pro vodorovnou ocasní plochu.
3. Křídlo: Ze spodní části křídla vyřízneme šrafovanou část a podvozkové šachty. Z horních půlek křídla odřízneme přechodové oblouky a křídlo slepíme z obou půlek výlisku.
4. Montáž: Na spodní část trupu přilepíme spodní část křídla a dolícujeme vrchní půlku křídla tak, aby nebyla přesazená a zároveň tvořila přechodovou část křídla do trupu. Do zářezu vlepíme výškovku a přilepíme pohyblivou část směrovky. Nyní musíme dát pozor na geometrii celého modelu, vzájemnou polohu křídla a výškovky vzhledem k trupu. Po zaschnutí zalepíme vstup vzduchu, který jsme slepili ze dvou polovin trubičky, dýnky a středového kužele. Otvorem výstupní trysky umístíme zátěž a model vyvážíme. Stejným postupem zalepíme výstupní trysku. Na celém modelu začistíme všechny spoje, případně dotmelíme. Na takto připravený model přilepíme průhledný kryt kabiny.
5. Podvozek: Z tvarové desky získáme pouze kola podvozku, podvozkové nohy musíme vyrobit ze zbytků plastické desky, dají se také použít po úpravě podvozkové části stavebnice Jaku-23, která je v prodeji. Hotové podvozky zalepíme do podvozkových šachet, kryt hlavních podvozkových noh vyřízneme z tenké fólie, například víčka od plastických kelímků. Z vlákna vytaženého za tepla z polystyrénové tyčinky zhotovíme anténu.
6. Barevnou úpravu vybereme z barevných schématů v návodu. Podvozkové šachty a podvozky a vnitřek kabiny natřeme středně šedou a kola, výstupní trysky a sedačku černou barvou. K barevné úpravě modelu použijeme barev, které nenaleptávají polystyrén - například Unicol, Humbrol a podobně. Po dokonalém zaschnutí nátěru nanese odpovídající obtisky.

Doufáme, že jste se svým modelem spokojeni, že Vás neodradila jeho pracnost a věříme, že si svou sbírku rozšíříte o další vakuformované modely.

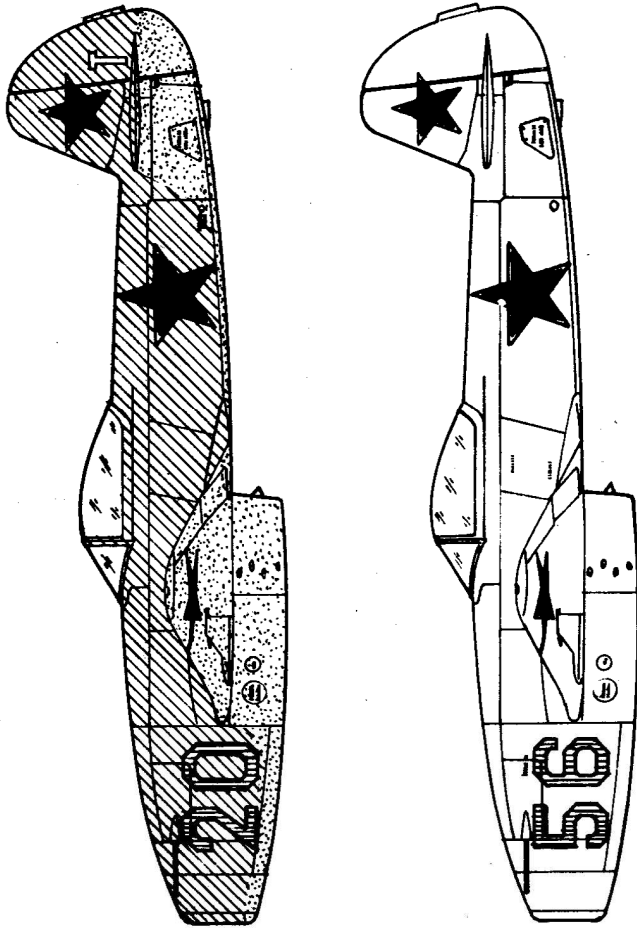
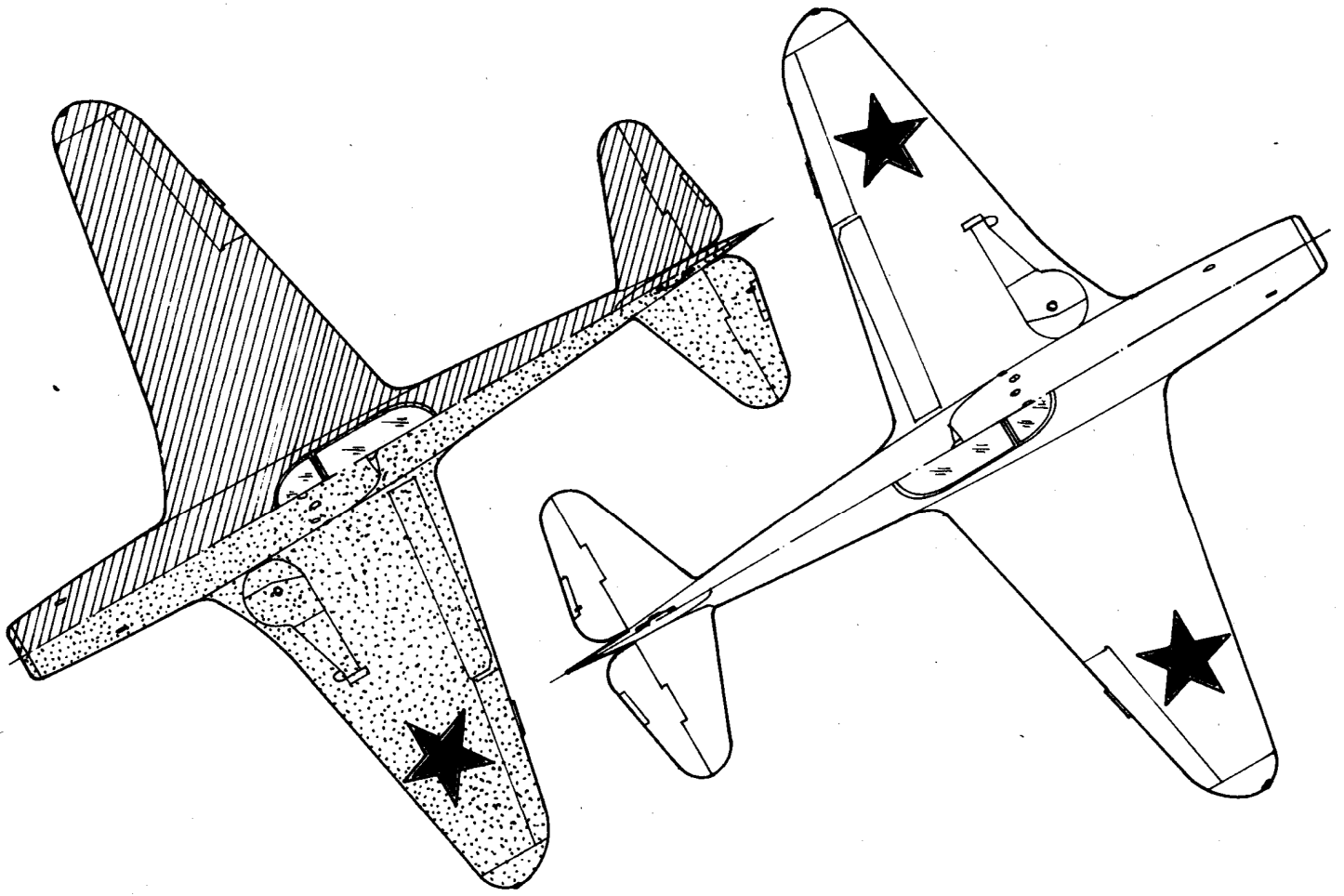

Měřítko 1:1

Měřítko 3:1

Měřítko 1:1

2

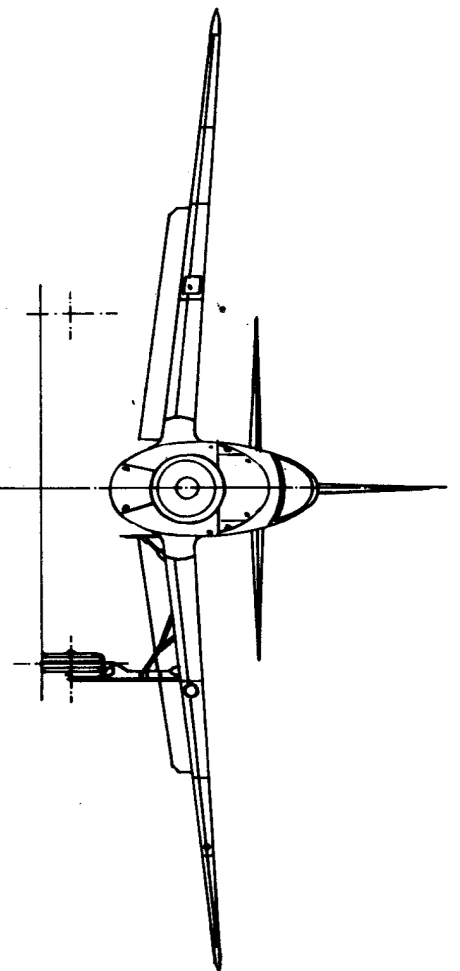
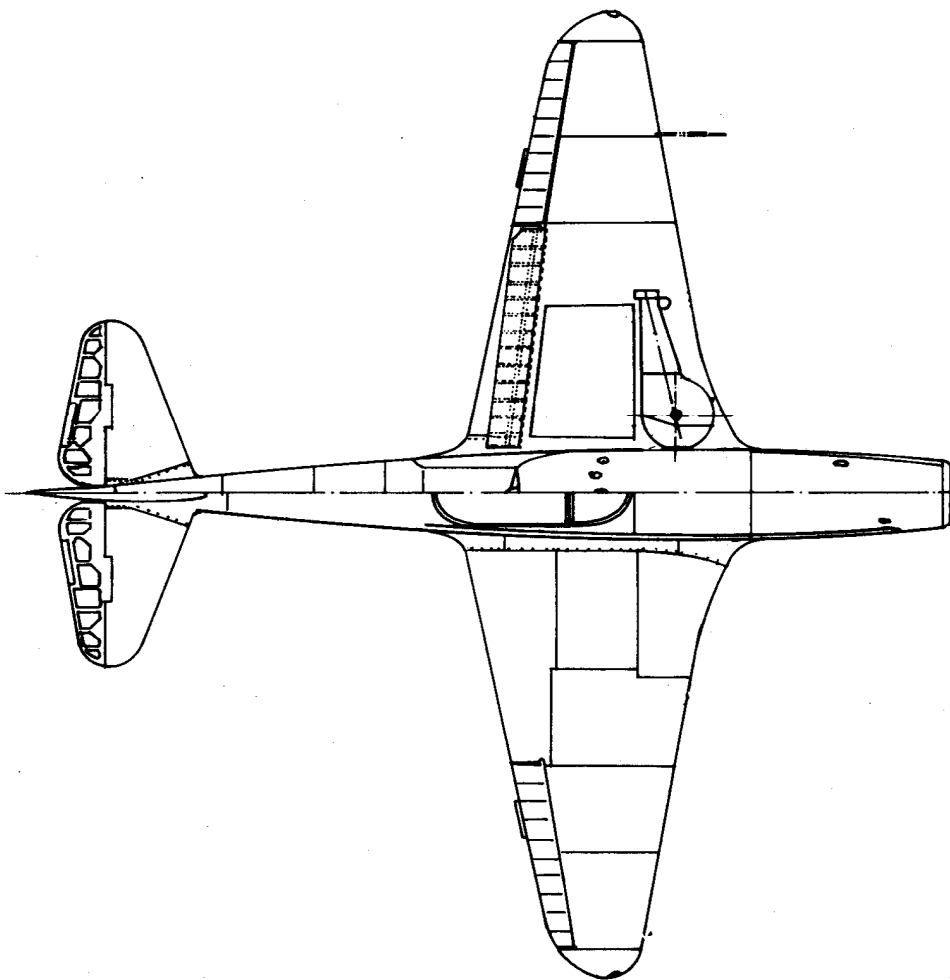
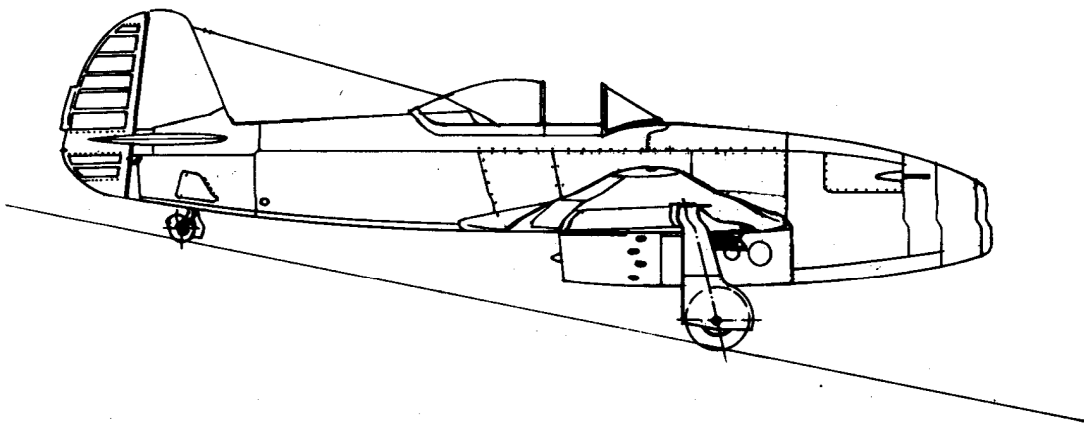
	Hnědozelená
Brownish-green
	Světlemodrá
Light-blue
	Světlešedá
Light-grey
	Žlutá
Yellow
	Červená
Red

ČESKÝ DUB

Jak-15

vakuum 1:72

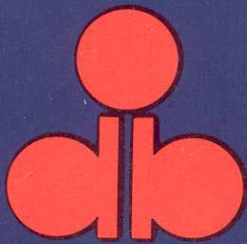
PLASTIKOVÝ MODEL
LETOUNU

VACUFORM

JAK-15

MĚŘÍTKO
1:72

DUBENA
ČESKÝ
DUB

Made in
Czechoslovakia

Výrobce : Dubena Český Dub-ČSVD
JK : 741 491 389 PN 02 - 84
Č. zb. : 46592/01
Výr. číslo: 3360 - letadlo JAK 15

MC Kčs

13,50

TK: 25

14

0123456789 ★ ★

0123456789 TT